

RS AU § 130 Regional cykelplan

Ärendenummer: RS 2023/1422

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Regional Cykelplan för Gotland 2025–2035 fastställs.

Sammanfattning

På uppdrag av regionstyrelsen, 2023-06-13, § 222, har regionstyrelseförvaltningen tagit fram en regional cykelplan för Gotland. Den regionala cykelplanen gick på remiss mellan 25 oktober 2024 till 31 januari 2025. Nitton remissvar inkom och sammanfattas i en remissammanställning. Efter remissen har ett antal förändringar genomförts i cykelplanen. Större innehållsmässiga förändringar markeras i gult i den regionala cykelplanen.

En regional cykelplan är ett samlat regionalt vägledande dokument för utveckling av ökad och säker cykling. Syftet med en regional cykelplan för Gotland är att:

- Främja ökad och säker cykling i regionen.
- Förankra gemensamma mål, strategier och prioriteringar för cykling.
- Bidra till att realisera målen i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040 och dess tre genomförandeprogram, och till att uppnå andra övergripande mål.
- Ge underlag till prioritering av åtgärder i Gotlands länsplan för regional transportinfrastruktur.
- Den regionala cykelplanen ställer upp målet att cykelresorna (tramp- och elcykel) ska utgöra 20 procent av alla resor på Gotland 2035. År 2023 var andelen 12 procent.

Den regionala cykelplanen innehåller fyra prioriteringar för att främja ökad och säker cykling över hela Gotland: Fysisk planering för främjad cykling, Fler kombinationsresor, Ökad vardagscykling och Cykling för rekreation och turism. Dessa bryts ned i insatser och aktiviteter som beskriver hur arbetet med cykelfrågor kan tas vidare på regional nivå.

Den regionala cykelplanen innehåller även en cykelinfrastrukturdelen med prioritering av stråk där tillgängligheten för cykeltrafik behöver säkerställas. Cykelinfrastrukturdelen omfattar inte det kommunala vägnätet i Visby och tätorterna utan är avgränsad till vägnätet utanför Visby och tätorter. Den regionala cykelplanen utgör ett underlag för fortsatt utredning av respektive stråk, innan åtgärderna är möjliga att prioritera in för genomförande i Gotlands länsplan för transportinfrastruktur.

Uppföljning av den regionala cykelplanen sker i det löpande arbetet med genomförande av Gotlands länsplan för regional transportinfrastruktur genom kontinuerliga avstämningar mellan Region Gotland och Trafikverket. Vartannat år kallas centrala aktörer till workshop med fokus på uppföljning för att säkerställa att arbete med insatser och aktiviteter sker. Regionstyrelsen ska tillställas lägesrapporter i samband med det. Uppföljning av måluppfyllelse görs genom regional resvaneundersökning var femte år. Ett tydligt inspel från remissinstanserna var att det krävdes en tydligare ansvarsfördelning i planen och det är genomfört, liksom förtydliganden av insatser och aktiviteter samt hur uppföljning ska ske, för att skapa så stor framdrift som möjligt.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att den regionala cykelplanen kommer att hjälpa Region Gotland att fokusera arbetet avseende cykelåtgärder. För att främja ökad cykling är förbättrad cykelinfrastruktur viktigt. Den prioritering och det utpekandet som görs i den regionala cykelplanen kommer att hjälpa Trafikverket att prioritera utredningsresurser och är därför ett första viktigt steg för förbättrad cykelinfrastruktur. För att cyklingen ska öka krävs dock mer än infrastrukturdelarna, och det är det som sammanställs i den andra delen av den regionala cykelplanen. Det är något som bland annat Trafikverket lyfter i sitt remissvar.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ej aktuellt.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att främjande av cykling är positivt ur ett ekonomiskt perspektiv då studier visar att varje investerad krona i cykelinfrastruktur ger mångfalt tillbaka. Åtgärder på de stråk och sträckningar som pekas ut i detta ärende finansieras genom länsplan för regional transportinfrastruktur. De aktiviteter som identifieras i cykelplanen kommer att kräva resurser i form av arbetstid, men är i linje med vad Region Gotland arbetar med och ska arbeta med för att uppnå målen i den regionala utvecklingsstrategin och därför något som bör integreras i verksamheten. Cykelplanen löper över tio år, och det finns därför även möjlighet att fasa in åtgärder.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att den regionala cykelplanen kan bidra positivt ur ett barnperspektiv, inte minst om den kan hjälpa till att underlätta för barn att cykla till skola och fritidsaktiviteter. Här blir det viktigt att ta tillvara på de lärdomar som kommer ur tidigare projekt, vilket också lyfts med som en aktivitet i planen.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att främjad cykling är viktigt för kvinnor och män. I en undersökning gjord av SCB 2024 ligger Gotlands kommun på plats 63 av 290 kommuner avseende andel anställda med möjlighet att cykla mellan bostad och arbete inom 15 minuter (42 procent). 44 procent av kvinnorna respektive 40 procent av männen har den möjligheten. Främjad cykling skulle gynna dessa resor.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att den regionala cykelplanen bidrar till att binda ihop hela Gotland genom att identifiera stråk och sträckor över stora delar av ön. Till skillnad från Visby Cykelplan fokuserar den regionala cykelplanen på det regionala perspektivet och att binda ihop tätorter och målpunkter med lite längre avstånd med varandra.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att främjad cykling är viktigt ur ett klimat- och miljöhänses. I det fall en cykelresa kan ersätta en bilresa minskar utsläppen och/eller belastningen på vägarna. Med ett minskat behov av hårdgjorda ytor för bilar förbättras dessutom möjligheten till avrinning vilket är viktigt också ur ett klimatanpassningsperspektiv.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Maja-Malin Ekelöf, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regional Cykelplan Gotland 2025–2035 efter remiss
Remissammanställning Regional Cykelplan Gotland
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-03-31